

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
în America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Săptămâna pocăinții

Deodată cu Sămbăta lui Lazar sfânta noastră biserică introduce în strană o carte nouă, Strajnicul sau Pătmarul, din care cetesc și cântă slujitorii bisericii peste întreaga săptămână. Sunt atât de frumoase, atât de minunate, atât de pătrunzătoare la inimă cântările acelea, încât piatră să fie, ca să nu te înmoi, cetindu-le. Și toate cântările și cetirile din această carte n'au altă țintă, decât să ne întoarcă la pocăință, la Domnul cel batjocorit pentru noi pe lemnul crucii.

Pagubă că nu avem încă tipărit cu litere latine acest Strajnic, că, Doamne, ce bine ar fi, să se dea în mâna fiecărui credincios, să-l cetească însuși, să se gândească asupra înțelesului adânc al acelor tropare, condace, sedelne și icoase, și astfel el însuși să vadă, cât a suferit și chinuit Mielul lui Dumnezeu pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire.

Ce durere, ce chin sufletească a trebuit să aibă Fiul lui Dumnezeu, ca să scoată din pieptul său acel oftat grozav: »Intristat este sufletul meu până la moarte«, și »Părintele meu, de este cu puțință, trecă de la mine paharul acesta; însă nu precum voiu eu, ci precum tu!« Cel luptă a trebuit să aibă cu moartea, când sf. evanghelist Luca spune: »Și fiind în luptă, mai cu deadinsul se ruga. Și sudoarea lui s'a făcut ca picăturile de sânge, cari pică pe pământ« (22, 44), iar sf. evanghelist Marcu: »Și a început a se spăimânta și foarte a se măhni« (14, 33)!

Urmat-au apoi patimile, așa dupăcum le cunoaștem din cele 12 evanghelii cari se citesc în seara de Joia Mare: Vânzarea lui Isus, hărțuirea lui dela Ana la Caiafa și dela Irod la Pilat, mărturiile mincioase, palmele soldaților, sbiciuirea, încoronarea cu cununa de spini, calea spre Golgota cu crucea pe umeri, așezarea pe cruce, baterea cuiele în carnea vie din mâni și din picioare, ridicarea crucii și așezarea ei în groapă, tovărășia celor doi tâlhari, inscripția batjocoritoare de pe cruce, scurgerea sângelui, bătaia soarelui, adăparea lui cu oțet amestecat cu fiere, goliciunea trupului său, batjocura celor din jurul crucii, strigătul acela dureros: »Ili, Ili, lama sabahani?« ce se zice: »Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru ce m'ai lăsat?« și strigătul cel din urmă, cu glas mare; »Părinte, în mâinile tale-mi dau su-

fletul meu«, după care a urmat în sfârșit moartea.

»Și iată catapeteasma bisericii s'a rupt în două de sus până jos, și pământul s'a cutremurat, și pietrile s'au despicat și mormânturile s'au deschis, și multe trupuri ale sfinților cari adormiseră s'au sculat și, ieșind din mormânturi, după învierea lui, au venit în sfânta cetate și s'au arătat multora« (Mateiu 27, 51—53).

»Dar inimile celor de față fost-au mai împietrite decât stâncile: acești morți, ce aveau în ei părerea vieții, nu înviază la chemarea de pe urmă«, zice un scriitor de seamă modern (Papini: Viața lui Isus).

Oare nu despre noi, despre mine și despre tine, o spune aceasta, iubite cetitor, scriitorul Papini, care fost-a și el pe vremuri împietrit, dar acum s'a lumiat și încreștinat, care fost-a și el mort sufletește, dar acum a înviat și a scris o carte, care pe mulți păgâni moderni i-a încreștinat ori urmează a-i încreștina?

Nouă ne sună observația aceasta, iubitori cetitori, nouă, celorce avem inimi atât de împietrite; nouă, cari numai părem a fi vii, de fapt însă n'avem viață întru noi, căci n'avem credință și n'avem fapte bune și creștinești; nouă, celor legați de glic și de toate bunătățile și plăcerile pământului acestuia; nouă celorce ne-am uitat să ne rugăm și să postim; nouă, celorce încunjurăm biserică, dar cercetăm cărciumile; nouă, celorce pânțele ne este Dumnezeu, și poftelile spurcate altarul de închinare și de jertfă.

Dacă nu ne-am întors dela păcatele noastre până acum, dacă am continuat viața noastră tot așa de rău și de necreștinește ca și mai înainte, — veniți, să ne întoarcem dela păcatele noastre cel puțin în săptămâna aceasta a patimilor! Veniți, să alungăm dela noi poftelile cele nesăbuite, și să facem din această săptămână a patimilor săptămâna pocăinței și a plângerii păcatelor noastre celor multe și grele!

Celce nici în fața sfințelor patimi nu poate să abdică de plăceri și de ispite; celce nici, văzând, cum ținește sângele Domnului, nu-și poate da seama de păcatele sale, — cu greu se va putea întoarce vreodată dela fărădelegile sale. Poate în clipita morții, întrucât va mai avea însă atâta vreme și prilej, căci, bine să băgăm de seamă: ispitele nici când nu sunt mai

puternice în viața omului, decât atunci când se află între viață și moarte, între cele din urmă șoapte, venite dela cei doi îngeri ce ne întovărășesc în cursul vieții: dela îngerul cel bun și păzitor, și dela îngerul cel rău și ispititor.

»Acum a sosit vremea care sfințește pe toți, și ne așteaptă dreptul judecător: ci te întoarce, suflete, către pocăință, strigând cu lacrimi, ca și curva: Doamne, îndurate spre mine!«

Luni, Marți și Miercuri din săptămâna patimilor biserică noastră nu încetează a ne cânta troparul, pe care toată lumea ar trebui să-l știe de rost, dar mai ales să-l ia la suflet:

»Iată mirele vine în miezul nopții. Și fericit e sluga pe care-l va afla priveghind, și nevrednic iarăș pe care-l va afla lenevindu-se. Vezi dar, suflete al meu, cu somnul să nu te îngreiezi, nici să te dai morții, și afără de împărăție să te încui. Ci te deșteaptă, strigând: Sfânt, sfânt, sfânt ești Dumnezeule, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, îndură-te spre noi!«

Sentința de moarte a Domnului nostru Isus Hristos

Știm, încă de mici copii, că Mântuitorul nostru a fost judecat la moarte de către Jidovi pe vremea procuratorului roman Pontiu Pilat. Dar până acum nu cunoșteam sentința de moarte a lui Isus. Iată însă că nu de mult s'a descoperit o tablă de piatră, cu ceva scrisoare jidovească. Vizitându-o învățații, au aflat, cu mare surprindere, că pe lăspedeza aceea de piatră e scrisă chiar sentința de moarte a Domnului. Lăspedeza se păstrează în capela din Caferta. Iată cum sună sentința aceasta:

»Sentința“ dictată de Pontius Pilatus, procurator din Galileia de Jos, în înțelesul cărcia Isus din Nazaret trebuie să moară pe cruce. În anul al șaptelea al guvernării împăratului Tiberius și într'a 25-a zi a lunii Martie, în sfânta cetate a Ierusalimului, pe când erau preoți și ațierei ai Domnului Anania și Caiafa. Pontius Pilatus, șezând pe scaunul de sus, îl osândește pe Isus din Nazaret, să moară pe cruce, între doi tâlhari, fiindcă mărturiile mari și binecunoscute ale poporului spun:

1. Isus este un înșelător,
2. Isus este un răsvrățitor,
3. Isus este un dușman al legii
4. Isus se numește pe nedreptul fiul lui Dumnezeu.
5. Isus se numește pe nedreptul regele Israelului.

6. Isus a intrat în biserică, petrecut de o mulțime, care purta în mână ramuri de finic, poruncește deci (Pontius Pilatus) primului centurion Quirilius Cornelius, să-l conducă la locul de pierzare, oprește tuturor persoanelor sărace și bogate de a împiedeca moartea lui Isus. Mărturiile, cari au iscalit sentința împotriva lui Isus, sunt:

1. Dantel Rubani, fariseu.
2. Ioan Zarabatel.
3. Rafail Robani.
4. Caper, cărturar.

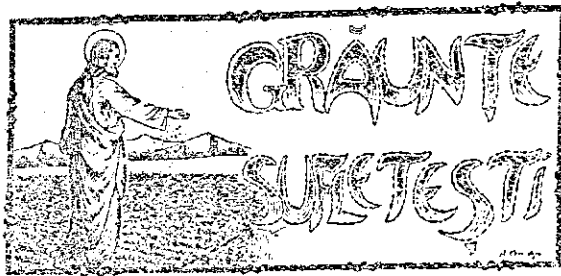
Isus va fi condus din cetatea Ierusalimului prin poarta „Saerena“.

De marginea acestei scrisori e scrisă observația: „O asemenea lespede s'a trimis tuturor sămânților“, adică celor douăsprezece sămânții ale lui Israil

Călătoriile sfântului Părinte dela Roma. După 59 de ani de robie de bună voie sfântul Părinte dela Roma s'a declarat în sfârșit liber, așa că poate să-și viziteze sutele de milioane de credincioși. Guvernul italian i-a și făgăduit un tren anume, în care sfântul Părinte va avea o capelă (odaie de rugăciune), o odaie de lucru, câte una de primit oaspeții, de dormit și de prânzit, iar mai multe pentru cei din jurul său.

Prima sa călătorie o va face sfântul Părinte într'un oraș din Italia, Monte Casino, unde sf. Benedict a înființat, înainte cu 1500 de ani, vestita mănăstire a călugărilor Benedictini. Americanii l-au și rugat să meargă întâiu în America, iar Cehoslovacii l-au invitat la ei. Nu se știe dacă Preafericitul Părinte va primi ori ba aceste invitații, la toată întâmplarea însă că la Monte Casino va merge în vară, în datace se vor primi și de către parlamentul italian învoielile iscalite în luna trecută.

Ținem de altfel să spunem că sfântul Părinte, pe lângă că este un mare învățat — a fost doară bibliotecarul uneia dintre cele mai vestite biblioteci a lumii — mai este și un mare iubitor al munților, pe cari îi urca, chiar și când era cardinal, mai sprinten decât ori care însoțitor al său.

Evanghelia sărbătorii A doua zi de sfintele Paști

Ioan 1, 18-28

18. Pe Dumnezeu nimeni nu l-a văzut nici odinioară: unul născut Fiul, carele este în sânul Tatălui, acela a spus.

19. Și aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimis Jidovii din Ierusalim preoți și leviți, ca să-l întrebe: „Tu cine ești?“

20. Și a mărturisit și nu a tăgăduit; și a mărturisit: „Nu sunt eu Hristos“.

21. Și l-au întrebat: „Dară cine ești? Au doară Ilie ești tu?“ Și a zis: „Nu sunt“. „Prorocul ești tu?“ Și a răspuns: „Nu sunt“.

22. Deci i-au zis lui: „Cine ești, ca să dăm răspuns celor ce ne-au trimis? Ce zici tu de tine însuși?“

23. El a zis: „Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie: gătiți calea Domnului, precum a zis Isaia prorocul“.

24. Și cei trimiși erau din Farisei.

25. Și l-au întrebat și i-au zis lui: „Dară pentru ce botezi, dacă nu ești tu Hristos, nici Ilie, nici prorocul?“

26. Răspuns-a lor Ioan, zicând: „Eu botez cu apă, iară în mijlocul vostru stă pe carele voi nu-l știți.“

27. Acela este carele vine după mine, carele mai înainte de mine a fost, căruia nu sunt eu vrednic să-i desleg curelele încălțămintelor lui“.

28. Acestea au fost în Vitavara, de cea parte de Iordan, unde era Ioan botezând.

* * *

18. Vederea lui Dumnezeu față la nouă oamenilor ne este cu neputință. De aceea spune sf. evanghelist Ioan, că nici un om nu l-a văzut nici odată, afară de Fiul său născut, care este din Tatăl și carele, venind în lume, ne-a spus și nouă cele ce a văzut la Tatăl.

19. Dela sfinții evangheliști Mateiu și Marcu știm, ce mare isbândă a avut sf. Ioan Botezătorul în popor. De aceea mai marii Jidovilor, adică membrii sinedriului, au pornit cercețel împotriva lui. Ei aveau adică datorința, să se intereseze de toți aceia cari se fineau proroci, dacă sunt îndreptățiți la aceasta ori ba, și mai aveau datorința, să se intereseze de toate mișcările religioase. Adevărata cauză însă era, că sf. Ioan Botezătorul i-a osândit foarte aspru pe farisei și pe saducei, dupăcum ni-se spune la Mateiu 3, 7.

20. Sf. Ioan Botezătorul știa abunăse că ieșise în popor fama, că el este Mesia (Luc 3, 15). De aceea a mărturisit atât de hotărât că nu este el Hristos.

21. „Ce dar?“ = Pentru ce faci dară, pe chipul deosebit al graiului și predicării tale așa mare mișcare în popor? — „Ilie ești tu?“ carele, după cum ni-se spune la Mateiu 4, 1 are să fie înaintemergătorul lui Mesia. — „Prorocul ești tu?“, prorocul acela mare pe care așteptăm noi Iudeii, în baza prorociei lui Moisi (V, 18, 15).

23. A găti calea Domnului înseamnă a delătura toate cele ce ar putea să facă să zăbovească sosirea Domnului, ori ca să nu fie prea ușor și cu dor. Slujba lui Ioan a fost deci să gătească inimile spre cunoașterea și primirea lui Mesia.

24. Cuvântul „farisei“ înseamnă: osebniți. Ei adică spuneau că sunt păzitorii legii lui Mesia și a învățăturilor moștenite dela bătrânii și astfel sunt chemați, să se îngrijească, cumva să se amestece ceva din păgânism în legea lui Moisi, și mai luptau și pentru independența națională a neamului jidovesc. De aceea o vreme însă ei nu mai păzeau duhul ci numai litera, adică formele din afară ale legii. Ei se țineau despre sine că sunt foarte învățați și foarte cucernici, și astfel nu se amestecau în

Foița „UNIRII POPORULUI“.

Cântarea Sfintei Cuminecături

(După cântarea latinească „Pange lingua“)

Taină sfântă, minunată,
Te ador cu suflet viu,
Că în tine văd de față
Pe Dumnezeucel Fiu,
Care pentru viața lumii
Jertfă sfântă s'a adus;
Văd pe Dulcele Isus.

În îngrozitoarea noapte
Întru care a fost vândut,
Domnul cu ai săi la cină
Mai pe urmă a șezut,
Și, luând în mână pâinea
O schimbă în trupul său;
Dându-se pe sine însuși
Hrană sufletului meu.

Și cu ochii plini de lacrimi
Vinul binecuvântând
Il schimbă 'n Preasfântu-i Sânge
Pe Apostoli imbiind:
— Beați cu toții, acesta este
Preacurat Sângele meu,
Care pentru viața lumii
Vreau să-l văd pe cruce cu.

— Doamne, Tu spre noi privește
În acest sublim moment
În Preasfântul Sacrament,
Și din valea cea de lacrimi
Întru care pribegim
Fă Isuse Preaiubite
Ca la Tine să venim.

Trupul Tău ne fie hrană
Și-al Tău Sânge Preacurat
Să ne scape din primejdii,
Să ne spele de păcat.
Și ne dă, Preadulce Doamne,
Ca să Te putem vedea
Cu-ai Tăi sfinși și cu a Ta Mamă
În împărăția Ta.

Păr. N. Lupu

Bunavestire

Imbrăcat în haina nopții
Nazaretul doarme lin.
Pe întreg întinsul bolții
Stelele lucesc în plin.
Iar Maria
În melodia
Sufletului ei curat,
Laudă pe cel înalt.

Cel trimis de Bunul Tată
Coborînd pe-o rază'njos,

Înainte-i se arată
Salutându-o șfios:
Pace fie,
O, Mariel
Ești aleasa celui Sfânt
S'aduci raiul pe pământ!

Tu din Duhul sfânt vei naște
Lumii un Mântuitor,
Iară ea-l va recunoaște
Veșnic Domn-Săpânitor;
Căci Isus,
Pe cum s'a spus,
Va ședea pe tron înalt,
Arhiereu și Împărat.

Iar Maria'n dulci cuvinte,
Auzind aceste vești
Zice: Roabă-ți sunt Părinte
Fie după cum vorești...!
Pe pământ,
Începe un cânt
Minunat și preamărit;
Că Părintele Preasfânt
De păcat l-a mântuit.

V. Livadă.

Citiți „Unirea Poporului“.

tre popor, ei se osebeau de el. De aici și numele lor de „osebiți“.

25. Prorocul au prorocit, că pe vremea lui Mesia se va produce o curățire și o schimbare sufletească a oamenilor prin botez. Dacă înaintemergătorul botează, s'ar părea că se apropie vremea lui Mesia. De aceea îl întreabă în forma aceasta. Ca și când l-ar fi întrebat: „Cum vii tu să botezi, când n'ai drept la aceasta, nefiind nici Hristos, nici Ilie, nici prorocul?“

26. „Eu botez cu apă“ spre pocăință; veni-va însă altul, trimis de Dumnezeu, care va introduce altă curățire de păcate, mai desăvârșită, adevăratul botez cu sfântul Spirit. — „Pe carele voi nu-l știți“, nu-l recunoașteți, pentru că el nu vi-sa arătat în strălucirea lumească, ce o așteptați dela noul împărat a lui Israel. — „Carele mai înainte de mine a fost“, adevăratul era pe când eu încă nu eram; era, mai înainte de a se naște ca om, era adevărat din veci ca Dumnezeu. — „Curelele încălțămintelor“. Atât de mare este Isus, încât cel mai mare proroc al Vechiului Testament, nu este vrednic nici să-i deslege curelele încălțămintelor.

28. „Vitavara“ înseamnă: trecătoare, vad, — și se afla în Bethania, de dincolo de Iordan, nu în Bethania de dincoace de Iordan, care nu este departe de Ierusalim, cam cale de 45 minute pe jos.

* * *

Preoții și leviții Iudeilor l-au întrebat pe sf. Ioan Botezătorul: „Tu cine ești?“ Iară sfântul le-a răspuns: „Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie: gătiți calea Domnului“.

Cam această întrebare o pune și lumea ticăloasă și atât de păcătoasă de astăzi bisericii, când o vede, cum se gătește pentru învierea Domnului, prin post și rugăciune, prin frumoasa dar greua săptămână a patimilor, prin spovedirea și cuminecarea credincioșilor. Și biserica poate să răspundă cu sf. Ioan Botezătorul: „Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie: gătiți calea Domnului“. Pentru că într'adevăr în pustie a strigat biserica: „gătiți calea Domnului“, în cursul Triodului, adevărat începând cu Dumineca Vameșului și a Fariseului și până în Sâmbăta Mare, că foarte mulți creștini n'au ascultat-o, nu s'au spovedit, nu s'au cuminecat și astfel

n'au pregătit calea Celui, înviind din morți, dorește să învieze și sufletele lor. Glasul bisericii a fost deci în multe părți: glasul celui ce strigă în pustie.

La orașe adevărat, atât între domni cât și între muncitori, și mai ales între meseriași, sunt foarte mulți cari n'au făcut destul poruncii bisericești, de a se spovedi și cumineca cel puțin odată într'un an. O seamă dintre domni se țin adevărat prea cuminiți ca să se supună acestei porunci, iară muncitorii și meseriașii dela orașe, amestecându-se în ceata socialiștilor, s'au îndepărtat grozav de biserică. Durere, dar e așa.

Știu și cunosc însumi domni, meseriași și muncitori dela orașe, cari nu s'au spovedit de când au scăpat de pe băncile școlilor, ori din casa părintească. Unii ca aceștia însă nu sunt învățați, ci „semidocti“, adevărat pe jumătate învățați, vorba Românului: „Vai săracul liliac, nice popă nici diac“. Domnii învățați au credință în Dumnezeu, tot asemenea și meseriașii de seamă și muncitorii cinstiți. Numai scăpătații, cei cu cultură de jumătate sau lipsiți de cultură, pot să aibă părerea aceasta. Se poate dovedi cu istoria în mână, că cei mai mari învățați a lumii, aceia cari au făcut să înainteze științele, au fost oamenii cei mai credincioși, cari se spovedeau și se cuminecau des. Și sunt învățați de aceștia și astăzi încă.

Ce Paști au unii ca aceștia? Ce mare deosebire este între Paștile lor și între Paștile țaranilor, a poporului cuminte dela sat!

Nu urmați de-i pilda acelora, nu vă însoțiți cu cei fără de Paști. Bucurați-vă că ați putut împlini porunca bisericii, de a vă fi spovedit și cuminecat înainte de Paști și de a fi putut întâmpina pe celce scupituri și bătăi și lovituri și cruce și moarte a suferit pentru mântuirea lumii, dar a treia zi din morți a înviat, pe Hristos, adevăratul Dumnezeu nostru, carele pentru aceasta îmbeșugat vă va răsplăti, atât în lumea aceasta, cu fericire vremelnică, cât și în cealaltă, cu fericire veșnică.

Iuliu Maior.

Mulțumită publică

Curatorul bisericesc din Valea-lungă, cu ajutorul inimilor nobile, a vopsit și înfrumusețat sf. biserică ce era până acum ca o șură pustie. S'a cumpărat și un clopot mare cu prețul de 30 mii lei. Doamna I. Corbean, soția directorului școlii, și Doamna Gruia Nan au împodobit întreagă biserica cu flori albe, pregătite foarte frumos de dănele.

S'a înliințat Reuniunea „Sf. Maria“ cu statute aprobate de P. V. Conzistor, care are multe membre și prosperează frumos, sub conducerea D-nei Corbean.

Doamna Matilda Berghian născută Bruchner, soție de învățător, a colectat între rudeniile și cunoscuții săi următoarele sume: D-na Wagner soție de farmacist în Teaca 200 Lei; Elena Muntean n. Podoabă Alba-Iulia 100 Lei; Virginia Dr. Ittu Sibiu 200 Lei; Veturia Dr. Pandrea Făgăraș 100 Lei; Dna Eugenia Podoabă, consilier agronom, Dej 250 Lei; Dna L. Buzaș, conducător de cărți funduare Huedin 100 Lei; Dna I. Buzaș, proprietar în Huedin, 100 Lei; Dna C. Pop director la „Albina“ 200 Lei; Dna Silvia Marcu n. Podoabă soție de inginer București 250 Lei; Dna Văd' Cavași Iuliu Cluj 50 Lei; V. Cozma, paroh în Topa-mică 100 Lei; Matei Moldovan paroh în Agriș 100 Lei; Dna Dr. Georgiu Popa din Oradea 200 Lei; Dnul protopop Podoabă 1200 Lei; colectă din comună 70 Lei; Dna Berghian 200 Lei; Dr. Bruchner Ernő pleban la Brașov 100 Lei; Dna N. N. 1000 Lei

Cu sumele colectate s'a împodobit altarul Domnului cum se cuvine.

Dna Berghian a pregătit un prapor nou, frumos, soțul căruia îl pregătește Reuniunea femeilor, sub conducerea dnei prezidente I. Corbean.

Primească cu toții mulțumită publică dela curatoratul care a primit obiectele procurate și le-a indus în inventar.

Valea-lungă la 4 Martie 1929.

B. Podoabă
paroh-protopop

Vasile Surtea
prim curator

Un erou al neamului

Căvântare rostită la înmormântarea LT. COLONELULUI DUMITRU STANCIU, veteran din războiul Independenței, mort în Focșani, înmormântat la 10 Martie 1929 în Viștea de Jos (Jad, Făgăraș).

» Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinași, și eu vă voi odihni pe voi“.

Mat. 11. 28.

Jalnică Adunare!

Avem înaintea noastră rămășițele pământești ale Lt. Colonelului Dumitru Stanciu, care a fost martorul, ba mai mult, a fost unul din autorii zilelor de măreață glorie ale armatei române în timpul strălucitului război, care a adus neamului nostru (independența) țării românești și întemeierea regatului român. Pieptul său a fost plin de decorații, dar cea mai frumoasă decorație a fost aceea, care nu se vedea: urma ranei provocată de glonțul turcesc, care i-a străbătut pieptul, trântindu-l în șanțul puternicei redute Grivița, în 30 August 1877.

Cade-se acum, când face ultimul popas în curtea părintească din satul său iubit, să aruncăm o privire peste viața acestui venerabil veteran, pentru că cercetându-i viața multe învățături frumoase vom câștiga, văzând năcazurile, luptele și suferințele răbdate de ceice s'au jertfit pentru mărirea neamului nostru, și multă întărire vom primi noi în munca, pe care trebuie să o săvârșim, ca să putem păstra

aceea, ce ne-au lăsat ceice, cași acest veteran, și-au pus în slujba neamului mintea, sănătatea și viața.

Lt. Colonelului Dumitru Stanciu s'a născut aici în Viștea de Jos la 15 August 1850 din familia Stanciu, care a dat neamului mulți fruntași. În etate de 8 ani a început a umbla în școala de aici. Cei de azi nu cunoaștem năcazurile celor ce pe vremea aceea făceau școală. Azi, când avem școli largi, înalte și frumoase, provăzute cu mobilier și rechizite îndestulătoare, azi, când avem cărți destule, din cari putem alege după plac, azi, când avem învățători ieșiți din școale bune, cu cunoștințe frumoase, azi putem face școală de mai mare dregu. Dar bătrânii noștri învățau în școale mici și întunecoase, pe bănci cu picioarele bătute în pământ, de multeori fără cărți și cu învățători, cari toată nădejdea și-o puneau nu în metodele pedagogice, ci în nuiă. Colonelul Stanciu a lăsat multe însemnări din viața sa și în acestea găsim și cum era școala românească din Ardeal pe timpul său: „... odată“ m-a bătut și mi-a dat în aceeași zi de douăori înainte deamiază câte șase lovituri, cu totul douăsprezece, cu nucle de mesteacăn, legate câte 8—10 smicele cari cădeau deodată pe trup. Bătaia cu aceste smicele a fost foarte aspră. Am văzut pe urma bătăii la alții, cum le scoteau vârfurile smicelelor din carne, după ce înceta bătăia, și ranele le ungeau cu rachiu“.

În Septembrie 1863 băiețelul Dumitru a fost dus la școală în Sibiu. Azi, când în orașele cu școli găsim internate și cantine, azi când trenu și autobuzele au scurtat depărtările, azi e ușor a face școală în oraș. Chiar și cei mai săraci pot trimite destul de ușor de mână care copiilor dela școală, deoarece avem o comunicație cu posta destul de repede și puțină costisitoare. La 1863 nu era așa. Pe la noi nu era tren, iar poșta era slab organizată. În amintirile sale Dumitru Stanciu ne spune: „Măncarea o trimiteau deacasă, cum puteau. Tot așa și rufele. Măncarea se găta adesea și răbdam... Așa am început din acest an a mă lupta cu foamea...“ Așa a învățat școală în Sibiu până ce a terminat clasa a VI. liceală. În Septembrie 1870 s'a înscris în clasa a VII-a liceală, dar atunci a început să-l bată gândul de ducă. Voia să scape de mizeria din școala streină și să treacă munții în „Țară“, în Țara românească. În 16/28 Oct. vrie 1870, într'o zi de Vineri, a părăsit Sibiul și s'a dus în Boița, de unde în 18/30 Oct. a trecut fără pașaport munții în Țara, spre care îl mâna dorul tainic al inimii, de a trăi pe pământ românesc. Călătoria a fost grea și anevoioasă, pe ploaie, prin păduri și munți — sub conducerea contrabandistului Isacu din Boița — cu teama'n suflet, că va ajunge pe mâna brutală a finanților și jandarmilor unguri. Ajuns pe pământul Țării românești, Luni 19/31 Octomvrie 1870, nu a scăpat de greutate. Din contră. Incep zile

Producția clericilor dela Academia teologică din Blaj

17 Martie 1929.

Societatea de lectură „Inocențiu Micu Clain” a teologilor din Blaj a ținut Duminică, în 17 Martie a. c. la oarele 5 d. a. în sala de gimnastică a liceului de băieți, o *ședință festivă* cu un program artistic-literar bogat și bine ales.

A fost de față public foarte numeros din toate păturile societății blăjene și cu deosebire mult tineret școlar.

Programul ședinței s'a desfășurat în celea mai bune condiții, toate punctele au fost executate cât se poate de corect și precis.

Președintele societății, clericul *Virgil Stanciu*, a rostit un foarte cuminte și inimos cuvânt de deschidere, arătând menirea preotului de azi în societate.

Au urmat mai multe bucăți de cor în 4 voci, dintre cari unele cu acompaniament de harmoniu (*prof. H. Heltmann*), clarinet (*I. Florea an II*) și vioară (*prof. C. Cherebețiu*), toate executate cu mare precizie și avânt.

Amintim în deosebi bucățile: „Rugăciune” și „Ave Maria”, conduse cu multă îndemănare de dl prof. C. Cherebețiu și „Psalm I.” frumoasa compoziție originală a *prof. C. Cherebețiu*, pentru 4 voci, condusă, cu cunoscuta-i măiestrie de dl prof. H. Heltmann. Bucata aceasta a fost viu aplaudată, iar autorul și conducătorul acla-mași îndelung și felicitați. Corect au cântat soliștii: *I. Miclea, St. Rădășanu, I. Pol și Iuliu Pop*, iar corul a fost la înălțime.

Foarte bine au reușit declamările clericilor: *Iacob Borcea, Ioan V. Coman și Iuliu Man*, cari au dovedit, — atât prin alegerea poeziilor, cât și prin măiestria lor predare — un bun gust și un frumos talent în arta dicțiunii.

Interesanta lucrare „Influența Catolicismului asupra artelor” a clericului *I. Miclea* a fost ascultată cu atențiunea și serioșitatea cuvenită subiectului pe care l-a dezvoltat.

Cu „Marșul soldaților”, cor în 4 voci, din opera „Faust”, acompaniat la pian de dl *prof.*

Heltmann, admirabil executat și repetat la insistența publicului, s'a încheiat programul, lăsând publicului celea mai frumoase impresii.

S'a realizat cu această ocazie și un modest venit, care urmează a fi întrebuințat pentru ridicarea unui bust marelui patron al societății de lectură.

Felicităm din toată inima societatea teologilor și pe conducătorii lor, pentru desăvârșitul succes al ședinței festive, care am dori să se țină măcar odată în fiecare trimestru.

Coresp.

Apărarea pomilor de îngheț

Adeseori, primăvara târziu, peste noapte se schimbă vremea și îngheață. Din cauza acestui îngheț, pomii suferă foarte mult. Pentruca să apărăm pomii de acest îngheț, e bine ca încă de toamna să săpăm pământul în jurul pomilor și îndată ce a venit frigul să udăm pământul săpat pentruca să se formeze un strat gros de gheață. Aceasta gheață o acoperim cu pleavă sau cu paie și nu o mai curățim până primăvara, când pământul s'a desghețat cu totul. Prin aceasta se întârzie înmugurirea și înflorirea pomilor cel puțin cu 2—3 săptămâni, când înghețul nu le mai poate strica.

Apărarea pomilor în contra înghețului se poate face și în alt chip. Anume măturăm zăpada din jurul pomilor, până pământul a înghețat bine. După aceea îngmădim din nou zăpada în jurul pomilor. Peste zăpadă aruncăm și pleavă sau paie pentru ca primăvara să nu se topească zăpada de pe lângă pom prea repede. Prin aceasta încă întârziem înflorirea pomilor și astfel îi apărăm de înghețurile prea târzii.

În iernile lipsite de zăpadă, e bine ca după ce a înghețat pământul să punem paie multe sau gunoii, pentru ca primăvara să se întârzie desghețarea pământului și astfel să se întârzie și înflorirea pomilor.

negre, de mizerie, de lipsă, de foamă, cari țin până în 6 Ianuarie 1871, când a intrat în armata română. Foarte mișcător ne descrie în amintirile sale grozava situație, în care a ajuns, dela pășirea pe pământul Țării românești, până la intrarea în armată: „... trecuse 2 luni (de când am plecat din Sibiu) și tot în mizeria cea mai mare trăiam. Imi era și rușine a mă mai arăta în lume, așa eram de rău îmbrăcat. Căram apa cu ciubăru, spălam vasele, frecam podinele, iar mâncarea imi lipsia... pot zice pe drept, că foamea m-a urmărit, de când am plecat la 1863 dela părinți la școala din Sibiu — și încă în gradul cel mai mare”. În 26 Dec. 1870 a fost primit în armata română, în care apoi a intrat în ziua de 6 Ian. 1871. A intrat ca simplu soldat, dar a scăpat de mizerie și de foamă. În armată, deși nu avea actele, cu cari să-și dovedească pregătirea din școală, fiind harnic și conștiințios, a trecut destul de iute prin gradele inferioare, până ce în 29 Ian. 1874 a fost avansat sublocotenent și trecut dela Reg. 4 Inf. la Reg. 8 Inf. Astfel a ajuns ofițer în armată, care avea să câștige întâi neatarnarea Țării și apoi mărirea și întregirea ei dela Nistru până la Tisa.

Ca sublocotenent îl găsește războiul rusoturo. Țara românească se găsea atunci sub suzeranitatea Turciei. Rușii, începând războiul cu Turcii, la început nici nu au voit să știe de vre-o conlucrare cu armata română, de sub conducerea Domnului Carol. Mai târziu, Rușii

strămtorați și răspinși de Turci, amenințați să fie aruncați în Dunăre, cer ajutor Românilor și armata română trece Dunărea.

Sublocotenentul Stanciu se afla în Batalionul I al Reg. 8 de Infanterie. Căpitanul Nicolae Walter Măricineanu, comandantul batalionului I, capătă ordinul să atace reduta Grivița în 30 Aug. 1877. Cu recunoașterea terenului a fost incredințat un sublocotenent, care însă a răspuns: „Eu nu am mai fost pe aci, nu cunosc de loc terenul, dar avem aci pe sublocotenentul Stanciu, care a făcut recunoaștere în 29 Aug. fiind în avantposturi”. Sublocotenentul Stanciu în adevăr în 29 August, fără a fi mânat de nime, numai să cunoască mai bine terenul, a făcut o recunoaștere cu o patruță de 8 oameni. Sublocotenentul Stanciu voia să facă cele mai bune servicii armatei române, dorind din tot sufletul său să fie biruitoare, pentrucă știa bine, că dela acel războiu atarnă nu numai neatarnarea (independența) țării, ci și întărirea ei pentru a putea mai târziu să-și desrobească frații de sub stăpânire streină.

A fost incredințat cu recunoașterea și, luând o jumătate de pluton, s'a apropiat de Turci prin un loc cu cucuruz. La întoarcere au fost văzuți. „Turcii ne-au zărit, scrie dânsul în amintirile sale, și au început a trimite asupra noastră o ploaie de gloanțe, însă, fiind oamenii mei culcați la pământ, gloanțele treceau pe deasupra”. — Terminând recunoaște-

Târgurile săptămânii

Luni, 1 Aprilie: Bazna, j. Târnava-Mică; Zorlent Mare, j. Sătmar; Lunca de jos, j. Ciuc; Cornățel, j. Sibiu; Mărculeni, j. Mureș; Petriș, j. Năsăud; Ocna Sibiului, j. Alba.

Marți, 2 Aprilie: Cernatul de jos, j. Trei Scări; Beliu, j. Bihor; Felmer, j. Făgăraș; Poiana Sărată, j. Sălaj; Ulmeni, j. Sălaj; Tântari, j. Făgăraș.

Miercuri, 3 Aprilie: Balinț, j. Caraș-Severin; Măgeni, j. Odorheiu; Ciacova, j. Timiș; Hoghilag, j. Târnava-Mică; Clopodia, j. Timiș; Pelisor, j. Târnava-Mare; Bogă Germană, j. Caraș-Severin; Timișoara.

Joi, 4 Aprilie: Breștovaț, j. Timiș; Sălciua de jos, j. Turda; Arad; Atid, j. Odorheiu; Vascău, j. Bihor.

Vineri, 5 Aprilie: Voruoloc, j. Târnava-Mare; Craidorolt, j. Sătmar; Lueta, j. Odorheiu.

Sâmbătă, 6 Aprilie: Viștea de jos, j. Făgăraș; Beclean, j. Someș; Birchiș, j. Caraș-Severin; Hida, Cluj; Chiochiș, j. Someș; Daia, j. Târnava-Mare; Seib, j. Alba; Variaș, j. Timiș.

Duminică, 7 Aprilie: Sânmiclăuș, j. Târnava-Mică; Bozovici, j. Caraș-Severin; Brașov; Deda, j. Mureș; Ulieș, j. Odorheiu; Fechetău, j. Bihor; Proștea Mare, j. Târnava-Mică; Moldova Veche, j. Caraș-Severin; Sărmașaga, Sălaj; Sălăște, j. Sibiu; Agnita, j. Târnava-Mare; Seib, j. Sătmar.

Greșală de tipar. În articolul precedent din numărul trecut („Praznicul Paștilor”) și strecurat o greșală mai însemnată de tipar.

Mântuitorul a fost răstignit Vineri în 1 Aprilie anul 33, iar nu în 2 Aprilie cum s'a părțit din greșală.

Cetitorii vor binevoi să-și însemneze.

Găetan rămâne judecat la 8 ani. Vestitul ucigaș dela București, domnișorul Găetan, a făcut recurs la Curtea de Casație, crezând că-i vor mai scărița din pedeapsă, dar îi vor chiar lerta-o. Dar s'a înșelat. Curtea aflat de bună osândă și a aprobat-o. Opt ani va avea vreme domnișorul Găetan să-și ispășească groaznicul păcat.

rea, a raportat colonelului, care apoi a dat ordin de atac contra Griviței, contra acele redute blestemate, care a costat viața atâtor viteji. Momentul acesta, al atacului contra Griviței, a fost descris atât de frumos de Vasile Alexandri:

În fața noastră se'nalța
A Griviței redută,
Bălaur erunt ce-amenința
Cu ghiara-i nevăzută.

Atacul a început.

Și tunuri sute bubuiau...
Se clătina pământul!
Și mii de bombe văjiiu,
Trecând în zbor ca vântul.
Stătea ascuns Turcu'n ocol
Ca ursu'a vizunie,
Pe când trăgeam noi tot în gol,
Et tot în carne vie...

În carne vie trăgeau Turcii și batalionul I. a pierdut 268 de oameni (morți și răniți). Din 12 ofițeri ai batalionului 6 au căzut morți între cari și comandantul batalionului, căpitanul Nicolae Walter Măricineanu, și 5 răniți între cari și sublocotenentul Dumitru Stanciu lovit de un glonț păgănesc sub țita stângă.

Foarte mișcător ne descrie sublocotenentul Stanciu moartea căpitanului său Măricineanu: „... îmbrăcat în tunică și cu eșarfa era căzut și stetea în genunchi, strâns brațele cu capul la pieptul soldatului, ce-l avea

Țara noastră primește 36 milioane mărci aur dela Germania. Conform tratatului de pace dela Paris, România trebuia să primească dela Germania 125 milioane mărci aur, drept despăgubire de războiu. Pe vremea guvernului liberal s'au primit 89 milioane, iar acum guvernul țării a primit restul de 36 milioane, ceea ce în banii noștri face 1 miliard 440 milioane lei.

Și țărani ar trăi în România. Până la venirea la putere a guvernului național-țărănesc, Banca Națională a României, cea care tipărește banii țării, era o bancă liberală, care făcea ce făcea dar de liberali nu-și uita. Cu țărani nici că-și bătea capul. Deodată cu venirea la putere a noului guvern însă și Banca Națională a trebuit să-și de-a seama că țara aceasta nu este liberală și astfel, la porunca bancherilor celor ce ne-au împrumutat banii, să-și schimbe statutele și să dea împrumut și țărănilor, că doar ei sunt talpa țării. Noul statut spune că una a patra parte din capitalul Băncii Naționale trebuie să se dea împrumut țărănilor.

Cum Banca Națională are un capital de 10 miliarde lei, țărâniștea va primi împrumuturi până la suma de 2 miliarde 500 milioane lei, și încă cu camete de 8—10%, nu ca până acum cu 40%.

Moartea unui mare sărăcit. Zilele trecute a murit la Dej, în vârstă de 78 ani, Alexandru Kostár, fost pe vremea ungurească director de bancă. La începutul vieții a fost însă la un măsar, apoi măsar, iar mai târziu, moștenind dela fratele său o sumă frumoasă de bani, a ajuns scriitor la o bancă, apoi casar și în sfârșit chiar director.

A trăit foarte rău cu neamurile sale, ca nu cumva să vină careva la el și să trebuiască să-l țină. Nu s'a însurat, nu cumva să-i cheltuiască muierca banii, iar după ce s'a pensionat, s'a retras într'o singură odaie, cu toate că avea patru case cu etaj în Dej. De plimbat nu se plimba, nu cumva să-l omoare cineva pe stradă. Eșea pe afară numai la prânz, și atunci își cumpăra pâine și jumeri, iar la sărbători slănină, ca să nu cheltuiască prea mult. Seara

se culca deodată cu găinile, nu cumva să cheltuiască pe lumină. Nu se îmbrăca decât prost de tot și umbla petecit, ca să nu aibă de lucru cu croitorii și mai cu seamă să nu le plătească.

Spre sfârșitul vieții avea totdeauna ceva hârtii subsuoară. Odată a leșinat pe stradă. Cât ce l-au ridicat drumeții, s'a trezit și a strigat, să nu-l prindă de subsuoară. De fapt el își purta cu sine acțiunile cele mai scumpe.

A murit ca un câine, fără îngrijitor, nu cumva să-l sărăcească. Au rămas după el patru case cu etaje, 5,000,000 lei bani gata, acții în valoare de vreun milion, și 13000 auri ungurești de câte 20 coroane, apoi diamante și briliante în preț de câteva milioane. Intreaga avere și-a testat-o fetelor fratelui său.

A ars fabrica de curățit petrol dela Chișinău. În brutăria lui Lehner Avram din Chișinău s'a iscat zilele trecute un foc, care iute a trecut la casele din jur și a aprins și fabrica de curățit petrolul, care apoi a ars cu un foc grozav, până la pământ. Păgubele sunt de zece de milioane.

Sărăciile răgute. Cu peană în pălărie și cu lacrimi în ochi au plecat răgutele din Bucovina spre Cernăuți, ca să îmbrace mondurul cătănesc. Că, oricum, dar la cătănie nu-i ca acasă. Ajungând la Cernăuți i-au desbrăcat de hainele lor, i-au dus la spălătoare, ca apoi să-i îmbrace în hainele militare. Cum stăteau în grupuri de câte 30 sub apa care le curgea pe cap și pe spate, deodată s'a auzit o detunătură puternică.

Ce se întâmplase? Cazanul cel mare cu apă fierbinte a plesnit, și din țevile crepate a început să țigănească apa fierbinte pe trupurile bieților reguți. Răvăneanu Grigore a murit la fața locului, iar 10 răguți au fost arși îngrozitor, așa că doi dintre ei au murit încă în dupăameaza zilei, iar ceilalți opt sunt pe moarte. Grozavă întâmplare!

Nu fumați în pat. Soția medicului rus, Constantin Mischel din Belgradul Sârbiei, a fost aflată într'o dimineață arsă de vie în patul ei. Ea fuma ca un turc, și nu putea adormi

până nu-și fuma țigărele. Într'o seară a adormit cu țigărele în mână și i-s'a aprins patul. Spre fericire a trezit-o pisica, altfel o pătea. În seara din urmă a adormit iară cu țigărele în mână. Pisica se vede că de astădată nu era în casă și astfel doamna a ars de vie, drept jertfă a plăcerii sale.

Pentru ce trebuie plătiți bine lucrătorii. Marele fabricant de automobile Citroen din Paris a ținut mai zilele trecute o conferință, în care a arătat că el a ridicat plățile muncitorilor săi de bună voia sa. Lumea ar crede că prin aceasta el s'ar fi păgubit. Dar nu-i așa. De atunci muncitorii săi lucrează mai cu tragere de inimă, cruță materialul, sunt mult mai îndemânatici, lucrătorii cei buni și harnici i-au eschis înșși dela lucru pe cei răi și leneși, și mai bucuroși au lucrat ei înșși mai mult, decât să-i vadă pe cei puturoși cum pierd vremea și strică materialul. Urmarea a fost că de atunci se fabrică la săptămână automobile mai multe și mai bune ca până la ridicarea plății, iar aceste automobile sunt și mai ieftine.

Ancheta dela Primărie. În legătură cu notița din nr. 10 dela 10 Martie a. c., d. primar Ștefan Dragoș ne roagă să arătăm, că informația era „prez anticipată“, într'u cât inspecția s'a început Miercuri în 6 Martie, abia la ora 6. Și că — spune mai departe d. primar — „conform procesului verbal încheiat de dl inspector general — nu rezultă nici o ne-regulă în banii comunali“. Prin aceasta împlinim dorința d-lui primar, iar despre rezultatul definitiv al anchetei vom scrie la timpul său, când cei chemați își vor spune cuvântul.

Vine lepra și în Europa. Cea mai grozavă boală este fără îndoială lepra, cunoscută de toată lumea din descrierile sfinților evangheliști. Un profesor dela Paris, care se ocupă cu vindecarea acestei boale fără de leac încă, spune că la Paris sunt până acum la 200 de bolnavi de lepră, cari, nefiind închiși în spitale, răspândesc această boală cumplită și grozavă în toată Europa. De altfel și noi avem în România un spital de leproși.

de ordonanță. Fața-i era galbenă și palidă. A fost rănit de un glonț în piept... Parcă a-cestea le-a avut înainte Coșbuc, când a scris:

„Iar bietul căpitan nu-ș-cum
Se puse morții drept în drum.
Am dat să-l prind, ca să nu cadă
Și-atunci căzui cu el grămadă“...

Dar îndată după aceea a fost greu rănit și sublocotenentul Stanciu, alături de cei mulți, cari au udat cu sângele lor tinăr colina dela Grivița, pentru că a fost mare prăpăd acolo, cum așa de viu ne descrie Coșbuc:

Cădeam ca frunzele de brumă,
Iar sângele cădea cu spumă.
Nici loc să stai, nici drum să treci
Și fum de pușcă, să te-neci.
Și ce-am văzut atunci — minune —
Și'n grupă morților voiui spune.

Scos din luptă, greu rănit, sublocotenentul Stanciu a petrecut prin ambulante și spitale până în 1 Decembrie 1877, când, abia vindecat, se întoarce pe câmpul de luptă cu gradul de locotenent și a continuat campania până la încheierea păcii, luând parte la luptele din jurul Oponezului.

Slăbit în urma glonțului primit, ar fi trebuit să iasă din armată, dar nu-l lăsa inima. „Pentru iubirea ce am avut pentru viteaza armata română, ieșită victorioasă din războiul independenței, am preferat — cu toată rana

grea, ce am avut — a continua serviciul activ în rândurile glorioasei noastre armate, însă, odată organismul zdruncinat, a trebuit să fac mari eforturi și multe cheltuieli, spre a putea continua serviciul“, scrie dânsul într'un memoriu. De bună seamă dânsul se gândea încontinuu, că armata română nu și-a împlinit încă misiunea istorică și spera să mai ia parte la o campanie, care avea să-l aducă, tot fără pașaport cum trecuse, dincoace de Carpați, pe plaiurile părintești.

Cumcă nutrea aceste gânduri, cumcă doria împlinirea visului neîmplinit pe atunci, acum din fericire împlinit, se vede din o scrisoare datată 6 Septembrie 1883 către un prieten al său, notarul din Porcești Ioan Maxim: „Am cetit cu bucurie (în scrisoarea ta) că ai avut norocul a cunoaște un general român. Da! Trebuie asemenea cunoștințe... căci pentru a încălzi iubirea și ardoarea unirii Românilor, trebuie să se cunoască deaproape Românii transcarpațini de cei de dincoace... Totodată e bine, ca și Românii ardeleni să se ocupe mai deaproape de soartea și fericirea Regatului român, care azi e în deplină propășire, și numai prin el să vor putea spera zile dulci și senine pentru Românii de acolo“.

Purta și dânsul dorul de a vedea înălțurată granița dintre frați, ardea și dânsul de dorul de a vedea unirea tuturor Românilor. Visa și dânsul visul, despre care ne cântă poetul pătimirii noastre, Goga:

„Avem un vis neîmplinit,
Copil al suferinței,
De jalea lui ne-au răposat
Și moșii și părinții...“

Dar împlinirea visului a întârziat și oșteanul Stanciu a ajuns maior, nu a mai putut suporta greutatea vieții de militar și astfel la 1 Octombrie 1900, după o slujbă de 31 de ani, s'a retras în viață de pensionar, ca Locotenent-colonel, viață binemeritată pentru eroismul de care a dat o dovadă așa de frumoasă.

În tot timpul dela plecarea sa din Sibiu, până la adânci bătrânețe a purtat o dragoste sinceră față de satul său natal și față de Ardealul iubit, dovadă scrisorile adresate părinților, rudeniilor și prietenilor, pe cari îi ruga să-l țină în curent cu ce se petrece pe aci.

Dovadă a acestei iubiri e și dorința, ca trupul său să fie așezat lângă străvechea biserică din satul, căruia atâta i-a purtat dorul atunci, când socotit ca dezertor, nu putea pune piciorul pe pământul Ardealului. Dar o dovadă și mai frumoasă față de cei de acasă a dat, când a lăsat cu limba de moarte o fundațiune de 40,000 Lei din interesele căreia să fie ajutați școlarii săraci din Viștea-de-Jos.

Dacă n'a putut dânsul să ia parte activă în războiul de desrobire al Ardealului iubit, s'a îngrijit ca să o poată face unicul fiu, pe care a avut bucuria să-l vadă mai mare în grad, în rangul de colonel. Dumnezeu i-a hărăzit și bucuria deosebit de mare, de a vedea,

Ultime împotriva boalei uscate. Guvernul francez a adus o lege care obligă pe toți părinții, ca pe pruncii până la un an să-i ducă la doctori, cari îi ulțoiesc în cinste împotriva boalei uscate. Ultimea aceasta s'a dovedit până acuma foarte bună.

S'a format „Liga Agrară“. La București s'a format așanumita „Liga Agrară“, adică o însoțire a tuturor proprietarilor de pământ din țară. Liga este condusă de cel mai mare și mai priceput agronom al țării, de fostul ministru averescan, C. Garoflid. Scopul acestei însoțiri este, să apere drepturile și interesele plugarilor, și ca fără de această „Ligă“ să nu se poate face nimica în țara aceasta de plugari.

Să dea Dumnezeu ca această nouă și însemnată însoțire, care nu va face politică, să fie o adevărată pavăză a țării.

Moartea unui plăcut scriitor popular. Săptămâna trecută a murit la București mult gustatul scriitor Th. D. Speranția, cel cu anecdotele cele multe și frumoase pe cari le citeam și pe vremea ungușilor, că nu era carte de citire în care să nu fi fost tipărită cel puțin o anecdotă de a lui Speranția. Th. D. Speranția moare în vârstă de 74 ani, după ce fusese zece de ani profesor bun și vestit, iar pe urmă inspector școlar. Facă-i Dumnezeu parte cu drepții!

Judecătorii din Ardeal sunt în mare parte regăjeni. În vremea din urmă ministerul justiției a numit 57 noi judecători în Ardeal, dintre cari aiba 4 arde leni, iar ceilalți 53 toți regăjeni. Ori doară numai regăjenii s'au dovedit a fi judecători buni, iar ardelenii de loc?

Cărți poștale vorbitoare. Fabrica de cărți poștale ilustrate „Tuca“ din Londra a făcut un nou fel de cărți poștale ilustrate. Și anume nu scrie omul pe ele nimica, ci vorbește. O mașinărie îi prinde vocea, o așorne pe o placă de fonograf (mașină vorbitoare), iar placa aceea intră în ilustrată. Celce

cum peste Ardealul său iubit să întinde stăpânirea Coroanei de oțel a Regelui român, ca o frumoasă mângâiere pentru sângele vărsat la Grivița, cu care a contribuit și dănsul în numele Ardealului la întemeierea Regatului român. La 1 Decembrie 1918 de bună seamă a oftat cu bătrânul și dreptul Simion: „Acum slobozește, Doamne, pe robul tău cu pace, că văzură ochii mei mântuirea“...

Repausatul nu a fost numai un bun Român și un soldat viteaz, ci și un soț iubitor. Citind unele scrisori ale sale, adresate unor medici, când soția sa zăcea bolnavă, am aflat câtă dragoste și iubire purta față de soția sa Ruzanda, cu care se căsătorise în 1884.

Din scrisorile rămase am aflat cu plăcere și aceea, că repausatul a fost un bun creștin. După o astfel de viață, cred că Mântuitorul l-a chemat cu frumoasele cuvinte: „Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați, și eu vă voi odihni pe voi“. (Mat. 11, 28).

Iată, Jalnică Adunare, cine a fost acela, ale cărui moaște stau reci și fără suflare înaintea noastră, așteptând să fie așezate în locașul de veci. Dacă pieptul i-a fost plin de decorații pe dinafară, pe dinlăuntru a fost plin de simțăminte cele mai frumoase: Iubitor de neam până la jertfirea vieții, soț credincios, părinte bun și bun creștin a fost celce a dorit, ca înainte de a fi dat pământului, să mai poposească puțin în curtea părințească, în mijlocul consătenilor săi iubiți. Iată, fraților, câte suerine și năcazuri și chinuri au răbdat cei ce

primește ilustrată, ia placa, o pune la pathefonul său, și ascultă cecece a vorbit prietenul sau prietina din depărtare. Se înțelege că la început cărțile acestea poștale vor fi foarte scumpe, dar, rând pe rând, se vor ieftini de așa, încât le-om cumpăra și noi. Dar ce folos de ele dacă nu vom avea și mașinile în cari să ne spunem închinăciunile de sănătate și aceea care ni-le va reproduce? Fabrica se angajează însă, să vândă fiecărui mușteriu și câte o astfel de mașină, așa că ne vom auzi unii pe alții cu bani ieftini.

Case fără ferești. Americanii își fac de cap cu multele lor minuni. Îți stă mintea în loc, câte mai năsecesc. Dar, ce să le faci, sunt plini de bani ca stupul de miere, iar unde sunt bani, multe se pot încerca. Cea mai nouă născocire a unui inginer american este casa fără ferești. Zice inginerul: la ce să mai avem ferești, că iarna vine pe ele răceala, iar vara căldură. Casele fără ferești vor fi deci iarna mult mai calde, iar vara mult mai răcoase.

Și apoi, cum vor trăi Americanii fără aer și fără lumină? Cum? Foarte bine. În loc de ferești vor avea ventilatoare electrice, prin cari intră în odaie atâtea aer proaspăt cât vrea omul, iar lumina vor avea-o dela niște lămpi mari electrice, cari au aceeași lumină ca și soarele.

Păstrarea cărnii

Nu numai iarna, ci și primăvara și vara încă se poate păstra carnea destul de bine. Spre scopul acesta, îndată ce am tăiat animalul, încă până este caldă carnea, să sarează bine cu sare amestecată cu salitru. Tot la 32 linguri sare se pune 1 lingură salitru. După aceea să presară pe ea tărâțe de săcară, atâtea câte numai pot sta și se pune la fum. Pentru ca să nu se înegrească, e bine să se învalui în hârtii de gazete. În chipul acesta rămâne roșie, frumoasă și cu gust plăcut și se poate păstra timp îndelungat.

au pregătit România liberă, prin care am fost noi desrobiți!

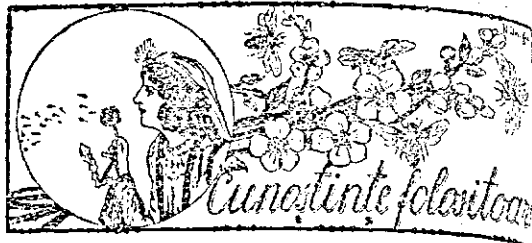
Noi ceice stăm aici acuma, noi cari tregem foloase nespuse de mari din jertfa sa și a tovarășilor săi, avem sfântă datorință de a munci astfel încât Țara întregită, cu atâtea jertfe și suferințe, să se întărească și să înflorească, ca să ajungă între cele mai de frunte țări ale pământului.

Și acum, înainte de a-l conduce la locașul de veci, prin graiul meu își ia cel din urmă rămas bun dela scumpa sa soție și dela iubiiții săi fiu și noră, mulțumindu-le de dragostea arătată în lunga sa viață. Mulțumește rude-niilor sale de dragostea și respectul, ce i-l-au arătat totdeauna și tot astfel se îndreaptă către iubiiții săi consăteni, cari au venit să-i dea cinstea cea mai de pe urmă, mulțumind tuturor pentru acest creștinesc semn de iubire.

Armatei române, care a venit să dea ultimul onor soldatului viteaz, îi dorește putere, ca să poată păstra, ce au câștigat ceice s'au jertfit, și, de va fi lipsă, să ajungă zile de glorie și de mărire, ca cele trăite de armata dela Grivița și Plevna, ca și cele trăite de armata dela Oituz și Mărășești.

Și acum, fraților, să ne împlinim cea mai sf. datorie creștinească, ce o avem față de cei repauzați: Să rugăm pe Părintele din ceruri, să primească pe robul său Dumitru Stanciu cu aleșii săi. Tatăl nostru... Amin.

Pr. Octavian Popa
profesor de religie.

Tipicul săptămânii luminale

31 Martie 1929, Duminică Paștilor.

Diminuța se face învierea. Ectenia mare. Casa Paștilor. După fiecare cântare din canon ectenie mare. După cântarea III ipacoiu, după VI condac și icos. În minătoarele și laudele cu stihurile Paștilor, (Doxologia mare nu se zice) după cari îndată »Hristos a înviat« (de 3 ori) și se începe sf. Liturgie. La Liturgie antifoane în loc de Sf. Dumnezeule »Căți în Hristos... În loc de »Cuvine-se cu adevărat... Pripeala »Ingerul a strigat pline de dar, curată Fecioară, bucură-Te, și iarăși zice: cură-Te că Fiul tău a înviat a treia zi din mormânt »Luminează-te... Deslegarea cu »Hristos a înviat...

La inserat. Binecuvântarea preotului. »Hristos a înviat din Morți... (de 3 ori) și stihurile »Să se acorde Dumnezeu... După acestea îndată Ectenia mare (ps. nu se zice). La »Doamne strigat-am... stihurile pe 6, 2. intrat cu sf. Evanghelie. Lumină lină. Prohibe »Cine e Dumnezeu mare... Citirea sf. Evanghelii. Ectenia. Invrednicește-ne... Stihura învierii v. 2 și stihurile Paștilor »Paștile cele sfinte... (Până-co se cântă această se sărută sf. Cruce, Evanghelia și icoana învierii ca și Mănecat). Hristos a înviat din morți (de 3 ori) (aceste slobozește nu se zice) Deslegarea inseratului cu »Hristos a înviat...

În ziua II și III de Paști. Mănecatul, sf. Liturgie și Inseratul ca și în ziua Paștilor cu deosebire, că inseratul nu este evanghelie și că la laude și la Doamne strigat-am se pune stihurile din Pentecostar de Lunea și Marția. În unele locuri în aceste 2 zile nu se mai cântă întreg canonul ca în ziua de Paști, ci numai catavasiile.

Tot ca Luni și Marți se fac serviciile (unde se face) și Mercuri, Joi, Vineri și Sâmbătă din această săptămână.

Băgare de seamă! În fiecare zi din această săptămână este alt vers (Duminică v. 1. Luni v. 2... Sâmbătă v. 7). Rânduiala sfinților cari cad pe zilele acestei săptămâni nu se face. Se fac toate celea din Pentecostar.

Ce plante trebuie să cultive un econom?

Cine vrea să tragă folos din economie trebuie să știe ce plante poate să cultive. Nu-i iertat să samene plante de acelea, cari tânjesc din cauza vremurilor și iarăși nu-i iertat să cultive plante, pe cari nu le poate îngriji și nu le poate lucra cu puterile proprii. Așa de pildă, nu-i iertat să samente grâu, orz, rapiță sau porumb într'un pământ slab, în care adeseori nu cresc nici buruienile. Cu deosebire îl ademenește pe un econom prețurile mari pe cari le-ar putea primi pentru acestea seminte. Mai ales se întâmplă aceasta cu rapița. Economii samente rapița și în pământ nepotrivit. Aleioasele de primăvară sunt și mai nesigure. Mazărea, în unele părți aproape nu se poate cultiva.

Între orzul și ovăzul sămănat în același pământ, aproape nu este deosebire. Doar că ovăzul dă mai multe paie și creșterea lui e mai sigură. Despre grâu și săcară să poate spune tot același lucru. E greșit însă a sămăna într'un pământ clicos, săcară în loc de grâu.

Adeseori câte un econom seamănă trifoi într'un pământ, care nu e bun numai de iarbă. Acest lucru poate să fie păgăbitor și pentru pământ.

De multe ori să samente pământul cu astfel de plante, cari nu aduc nici cheltuielile făcute, ori pentru că pământul e prea slab, ori pentru că este așezat prea departe de piața de vindere.

Unii economi sparg răturie și le samente cu porumb, pentruca să-și înmulțească

venitul. In multe părți însă se găsesc pământuri arătoare, pline cu buruieni, așa că s'ar putea folosi mai bine de pășune. Acestea pământuri se pot îngriji și pune în rând numai cu mari cheltuieli. Ori ce plantă dacă va fi sămănată într'un pământ nepotrivit, aduce numai pagubă.

De aceea numai plante de aceea să se cultive, cari se potrivesc cu pământul și cărora le plece și vremea.

Pământul în care se samănă plantele să se gunoiască, pentruca creșterea plantelor să fie mai asigurată.

Calul și bou

Sunt economi, cari nu se pot hotări, ce să țină: cai sau boi. De aceea facem o asemănare între munca pe care o poate isprăvi un cal și între aceea pe care o isprăvește un bou.

I. Calul

1. Calul poate munci mai mult ca și un bou. Orice muncă o isprăvește mai repede. La sămănatul cu mașina și la grăpat, munca calului e mai prețuită decât a bouului.

2. Calul se poate întrebuița la munca câmpului în ori ce vreme. Poate să fie mânat și pe drum bun și pe drum rău și pe frig și pe căldură.

3. Când la câmp nu se mai lucrează, calul se poate întrebuița în căraușie, pe când bouul nu e bun pentru căraușie.

4. Dacă tabla de pământ este departe, calul te duce până acolo mai repede și astfel se poate isprăvi lucru mai mult.

5. Dacă economul este într'o astfel de stare, încât în ori ce vreme poate folosi caii, atunci e bine să-i țină, altfel e mai bine să țină boi.

II. Bou

1. La arat, din cauza mersului liniștit e mai bun bou.

2. Boi se pot cumpăra mai ușor de cât cai buni pentru munca câmpului. Afară de aceea boii să pot ținea mai lesne de cât caii.

3. Prețul boilor, nu scade nici după ce au îmbătrânit, pe când caii dacă au trecut de 9—10 ani, nu mai au preț așa bun.

4. Boii nu se îmbolnăvesc așa repede ca și caii. Dacă se întâmplă vre-o nenorocire, prețul bouului se mai poate răscumpăra, pe când calul este pierdut, căci carnea lui nu se mănâncă.

5. Boii cer mai puțină îngrijire decât caii.

6. Dela boi avem gunoi mai mult și mai bun ca și dela cai. Gunoiul boilor se poate întrebuița pentru orice pământ și ține mai mult ca și gunoiul de cai.

7. Dacă ne trebuie vite numai pentru munca câmpului, atunci sunt cu mult mai buni boii decât caii.

Deci, orice econom va socoti, cari animale pot să-i aducă mai mult folos și pe acelea le va ținea.

AVIZ

Oine doroste sămăntă de Lufernă bună să află de vânzare la

Ioan Șuteu I. Nicolae

Bucerdea grănoasă
p. Blaj

Aviz

Reuniunea Femeilor Române greco-catolice din Blaj a luat și în acest an hotărîrea să aranjeze o serie de

Meditații Religioase

cari se țin în zilele de 23—26 Martie 1929, și la cari invită cu căldură pe toate membrele sale, cum și pe toate bunele creștine din Blaj și împrejurimi, cari doresc să-și îngrijască sufletele în preajma Sfințelor Sărbători ale Ivierii.

Conducătorul Meditațiilor și predicator este Sfinția Sa Reverendissimul *Dr. Ioan Bălan*, canonic metropolitan.

Meditațiile, cum și toate serviciile dumnezeiești impronate cu acestea, se țin în *Capela „Casei Domnului“* după următorul

PROGRAM:

Sâmbătă în 23 Martie:

Ora 6 după masă: Predică.

Duminică în 24 Martie:

Ora 9 $\frac{1}{2}$ Liturgie și Predică.

„ 4 $\frac{1}{2}$ d. m. Predică și Paraclis.

Luni în 25 Martie:

Ora 9 $\frac{1}{2}$ Liturgie și Predică.

„ 3 $\frac{1}{2}$ Predică și Mărturisiri.

Marți în 26 Martie:

Ora 8 Liturgie și Sf. Cuminecare.

Comitetul Reuniunii.

Cărți nouă

Visul dela Blaj. În Blaj se tipărește cu mare zor o cărticică de rugăciuni, atât de mică ca să o poată purta creștinii la sân.

Această cărticică cuprinde cel mai frumos vis al Maicii Domnului, adevăratul *Paraclis*.

Paraclisul este rugăciunea cea mai plăcută Preacuratei și au făcut-o doi călugări, cari au trăit în peșteră și și-au chinuit trupul cu post și rugăciuni.

În Paraclis au împletit acești călugări toate rugăciunile vechilor creștini, cari în zile de primejdii și în ceasuri grele aveau ajutorul Născătoarei de Dumnezeu. Tot ce poate visa mintea omenească despre Maica Domnului stă scrisă în Cinstitul Paraclis.

De aceea am socotit aci în Blaj să dăm la tipar acest vis frumos, ca să-l aibă fiecare creștin la sine. Acela care poartă la sân acest vis și zice rugăciunile din el, face lucrul cel mai plăcut lui Dumnezeu. Căci Maica Domnului are putere mare în ceruri și rugăciunea Ei aduce binecuvântare. Binecuvântare asupra țarinei, binecuvântare asupra tuturor lucrurilor noastre.

Fiecare creștin să grăbească fără zăbavă, să aibă acest *Vis al Preacuratei dela Blaj*, care pe lângă Cinstitul Paraclis mai cuprinde și rugăciuni de dimineață, rugăciuni de seara și cei șapte Psalmi de pocăință.

Cât va fi prețul acetui *Vis*, nu putem spune încă, dar tocmai pentru că este atât de mic, și prețul lui va fi tot așa de mic. Face însă un lucru plăcut Maicii Domnului acela care spune și altora despre acest vis, ca să-l aibă cât mai mulți, căci:

*Nu este pe lume vis
Ca cinstitul Paraclis.*

Redactor: IULIU MAIOR.

Citiți „UNIREA POPORULUI”

Comandamentul Terit. C. VI. A. Cercul de Recrutare Târnava-Mică.

Publicație

Se aduce la cunoștință, că M. St. Major cu ord. Nr. 972—1929 a prelungit viza carnetelor Md. E) 1 până la 1 Mai 1929 pentru ca ofițerii de rezervă să aibă posibilitatea de a-și confecționa echipamentul necesar.

În acest scop M. St. Major a făcut cunoscut corpurilor de armată pentru a da ordine să se înlesnească ofițerilor de rezervă procurarea echipamentului necesar prin atelierile corpurilor de trupă și ale garnizoanelor dacă ofițerii vor cere.

Față de cele de mai sus urmează ca ofițerii de rezervă să se prezinte la cerc în ori ce zi până la 1 Mai 1929 pentru viza (ofițerii inferiori până la căpitan inclusiv în ținută de companie; iar cei din armele călări aducând și harnasamentul).

Cei cari s'au prezentat la viză până în prezent și n'au avut echipament, se vor prezenta din nou cercului echipați sau vor înainta prin poștă o dovadă dela unitatea la care a comandat echipamentul, dovadă, în care se va arăta ce anume echipament a comandat, echipament care până la 1 Mai 1929 trebuie să-l aibă confecționat.

Cel, care nu se va prezenta până la 1 Mai 1929 pentru a-și viza carnetul, va fi dat în judecată Consiliului de Războiu.

Ținuta de campanie pentru care se face controlul anului acesta, se compune din manta veston, pantaloni, chipiu, cisme sau bocanci pelerină de ploae, centură de piele, toc pentru revolver, toc pentru binoclu, binoclu cu busolă, geantă de piele, revolver model militar, harnasament pentru ofițerii din trupele de călări.

Comandantul Cerc. Recr. Târnava-Mică:
Colonel **C. T. Alexiu**
Șeful Bir. II Mob.: Căpitan **Petrescu**

Cercul de Recrutare Târnava-Mare

Publicațiune

Cu ord. Nr. 13881 din 23 Februarie 1929 M. R. fixează ca ultima dată pentru depunerea actelor pentru recunoașterea gradului și primirea în armata română a ofițerilor de rezervă din fostele armată austro-ungară și rusă până în ziua de 5 Mai 1929.

Acei, cari nu vor depune până la 15 Mai 1929 aceste acte, vor fi încorporați.

Orice lămurire se poate obține dela Cercul de Recrutare Târnava-Mică pentru ofițerii domiciliati în jud. Târnava-Mică.

Limita de vârstă până la care un ofițer face parte din armată este.

Ofițer inferior până la 55 ani împliniți

Maiori „ „ 59 „ „

Lt.-Coloneli „ „ 61 „ „

Colonelii „ „ 63 „ „

Acte, cari trebuiesc:

1. Cerere individuală arătând actele ce depune și gradul ce reclamă.

2. Lista personală (model trimis de Cercul de Recr. Mureș cu Nr. 19—1926).

3. Actul doveditor, gradul putând fi și scrisori cu dată și ștampila până la 1 Noembrie 1929.

4. Actul că este cetățean român.

5. Declarație dată în fața notarului public că renunță la supusenie străină.

6. Acte de studii.

7. Actul de naștere (copie).

8. Un memoriu, arătând, cum a petrecut timpul dela data demobilizării armatei austro-șgară sau rusă până în prezent.

9. Un certificat medico-militar făcut de un medic militar și după modelul de mai jos, publicat în „Monitorul Oficial” al jud. Târnava-Mică în cursul lunii Martie 1929.

10. Certificat de moralitate.

11. Certificat de cunoașterea limbii română (vorbită și scrisă) eliberat de orice școală de stat.

Farmacii și medicii vor mai anexa „Monitorul Oficial”, în care a apărut publicația dreptului de liberă practică.

Toate actele scrise în limbi străine vor fi traduse și autentificate (la original anexându-se traducerea).

Comandatul Cerc. Recr. Târnava-Mică:

Colonel C. T. Alexiu

Șeful Biroului II. Mob. și Rechiții:

Căpitan Petrescu

Nr. 275—1928.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 1149 și 1150/1928 a judecătorei de ocol în favorul reclamantului Albert Weiss din Sibiu repr. prin avocatul Dr. Benedek și Kobori pentru încasarea creanței de 12000 Lei bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 22 Aprilie 1929 orele 3 p. m. la fața locului în com. Șoroștin la dom. urmăriților de sub Nr. 106, 232 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 vacă, 7 oi, 2 bivoli, 2 porci, 1 car în valoare de 17000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 5 Martie 1929.

FLEFLEA, portărel.

No. 402—1927.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1991—1927 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Vasile Căndea repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea pentru încasarea creanței de 310 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 11 Aprilie 1929 orele 8 a. m. la fața locului în com. Blaj, la locuința urmăriților, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume Un cal și o căruță în valoare de 12000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 5 Martie 1929.

NICULAE BACIU, portărel.

Se primesc ucenici

la firma:

Păcurariu și Moldovan
atelier mecanic și garage

Blaj, str. Simion Bărnuțiu 104

(691) 3—3

No. 35—1929.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin această publică că în baza deciziei No. G. 312—1919 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Wilhelm Naftali repr. prin avocatul

Dr. Ilarie Aldea, pentru încasarea de 4430 Lei bani și acc., se fixează termen de licitație pe ziua de 20 Aprilie 1929 orele 9 a. m. la fața locului în com. Blaj, la locuința urmăriților, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume; grajd, ceas, dulap, ladă și altele în valoare de 7500 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 12 Martie 1929.

NICULAE BACIU, portărel.

Convocare

Domnii acționari ai Băncii Poporale „Axente Sever” din Blaj cu onoare sunt rugați a lua parte la adunarea generală, ce se va ține în 24 Martie a. c. la ora 3 d. m. într-una din salele de învățământ dela școala primară de stat.

Președinte:

Șt. Roșianu

(702) 1—1

În atenția Americanilor și Mărginenilor

Se vinde din mână liberă, fără nici o datorie, casă foarte bună, provăzută cu birt, monopol și prăvălie, cu instalații economice model și grădină cu pomi, 20 jugăre arător într-o tablă și vie — într-o comună puternică românească situată lângă șosea județeană, aproape de oraș. — Localitate foarte potrivită pentru comerț.

Adresa la Administrația

UNIREA POPORULUI

(703) 1—3

Concurs

Comunitatea bisericască română unită din **Nușeni, județul Someș**, în ziua de 4 Aprilie 1929, va da prin licitație vâcșlăitul, pictatul și ridicarea unui Iconostas în biserică română unită din Nușeni. Reflecții să se prezinte în ziua aceea la 11 ore a. m. casele parohiale. Condițiile se vor fixa la încheierea contractului. Curatorimea își rezervă dreptul indiferent prețul, de a-și alege dintre reflecții pe care-l voiesc.

Nușeni, la 3 Martie 1929.

Curatorul bisericesc.

(692) 1—3

Casă de vânzare

Se vinde din mână liberă o casă în piața Blajului, foarte potrivită pentru prăvălie, birou sau alte asemenea. Casa se află în Piața I. Clain Nr. 14. Informațiuni la

Croitoria D. Tritan

(688) 3—3

Se caută spre cumpărare următoarele cărți:

Dr. Ioan Rațiu: 1. *Instituțiile dreptului bisericesc. Blaj, 1877.*

2. *Prelecțiuni despre matrimoniu, în pediment etc. Blaj, 1875, și*

3. *Etica creștină, Blaj, 1873.*

Onorații preoți cari ar avea aceste cărți să se adreseze, indicând și prețul, dlui:

Dr. Emanuel Eșterescu,
str. General Angelescu, Nr. 71
BUCUREȘTI

Se apropie săptămâna mare, când toți creștinii adevărați trebuie să se spovedească. Pentru să se poată spovedi bine, trebuie să citească

„Taina spovedaniei”

care a apărut în șirul „Cărțile Bunului Creștin” la Blaj, și se poate avea dela oricare librărie cu prețul de numai 15 lei, adăugându-se și lei porto postal.

Nu cruța 17 lei, când e vorba de mântuirea sufletului tău!

Pomi roditori

de tot felul, cu trunchi și coroană bine formate se vând cu preț redus, la

Pipiniera de pomi și vițe altoite

„T. MITEANU”, Războieni, jud. Turda.

Puiți de salcâmi (acății) de 50—60 cm lungi, numai cu 400 Lei 1000 de bucăți.

Cereți ofertă specială.

(699) 1—3

AVIZ

Se vinde o moară de benzină 24 H. P. Leinwolt cu două pietri, casă cu o curte de 6 fetele, în comuna Bucerdea grănoasă p. Blaj.

Ioan Străgan I. George
proprietar.

(700) 1—3

Țărani!

Nu uitați a vă aproviziona de cu vreme cu îngrășămintă chimice gunoi artificiale pentru

Semănături de primăvară

precum și pentru fânate, vii și grădini, ca să aveți roada bună.

Se află de vânzare la depozitul fabricii

ȘTEFAN NYERGES
BLAJ

(696) 2—2